

Jack London

Kızıl Veba

Türkçesi: Özgür Atılım Turan

Roman

I.

Yol, bir zamanlar üzerinden demiryolu geçen set boyunca uzanıyordu. Fakat yıllardır bu raylardan tek bir tren bile geçmemişti. Her iki yana uzanan orman, setin eğimini yükseltmiş, ağaçlar ve çalılardan oluşan yeşil bir dalgayla üstünü örtmüştü. Patika ancak bir insanın sığacağı kadar dardı ve sadece yabani hayvanlar tarafından kullanılıyordu. Nadiren de olsa yosunlar arasından kendini gösteren paslı bir demir parçası demiryolunun ve traverslerin hâla orada olduğunun kanıtıydı. Bir yerde, bir bağlantı noktasından fışkırmış, yaklaşık yirmi beş santim genişliğindeki bir ağaç, rayın ucunu bariz biçimde görünecek şekilde havaya kaldırmıştı. Travers de besbelli rayı takip ederek yatağını çakıl taşları ve çürümüş yapraklarla dolduracak kadar uzun bir süre boyunca sivri ucuyla raya tutunmuştu; zira ufalanan, çürümüş kalaslar tuhaf bir eğimle yukarı kalkmıştı. Yol fi tarihinden kalmış olsa da tek raylı bir hat olduğu belliydi.

Yaşlı adam ve oğlan işte bu yolda yürüyordu. Ağır ağır ilerliyorlardı çünkü ihtiyar iyiden iyiye kocamıştı, ucuz atlattığı inmenin sonucunda hareketleri titrekti, tüm ağırlı-

ğını elindeki değneğe veriyordu. Keçi derisinden sert bir bere başını güneşten koruyordu. Berenin altından kırçıl kırçıl, kül rengi bir tutam saç dökülüyordu. Büyükçe bir yapraktan ustalıklı yapılan bir siperlik gözlerini koruyor, adımlarını siperliğin altından izliyordu. Kar gibi bembeyaz olması gereken fakat tıpkı saçları gibi hava şartları ve kamp hayatıyla yıpranan sakalları devasa bir arapsaçı gibi neredeyse beline kadar uzanıyordu. Göğsünden ve omuzlarından tek parça halinde pespaye bir keçi postu sarkıyordu. Cildindeki güneş yanıkları, yaralar ve sıyrıklar uzun yıllardır zorlu tabiat şartlarına maruz kaldığını ele verirken pörsümüş, sıska kolları ve bacakları da epey ilerlemiş yaşına delaletti.

Önden giden ve kaslarının sabırsızlığını ihtiyarın ağır temposuna uyum sağlayacak şekilde denetleyen oğlanın üzerinde de benzer şekilde tek parça –ortasındaki delikten kafasını geçirdiği lime lime olmuş ayı postundan– bir giysi vardı. On iki yaşından daha büyük değildi. Kulağının arkasına yeni kesilmiş fiyakalı bir domuz kuyruğu sıkıştırmıştı. Elinde orta boy bir yay ve ok tutuyordu. Sirtında da bir sürü ok asılıydı. Boynundan sarkan kayışa tutturulmuş kundan bir avcı bıçağının yıpranmış sapı görünüyordu. Derisi güneşten kararmıştı, kedi gibi neredeyse sessiz adımlarla ağır ağır yürüyordu. Mavi, masmavi, insanın içine işleyen bir çift haşin ve keskin göz güneşten kararmış teniyle bariz bir tezat oluşturuyordu. Arkasını kollamayı sanki âdet haline getirmişti. Yürürken etrafı kolaçan ediyor, genişleyen ve titreşen burun delikleri dış dünyadan beynine ardı arkası kesilmeyen mesaj silsileleri taşıyordu. Ayrıca duyma yetisi aşırı gelişmişti; kulakları öylesine talimliydi ki kendiliğinden devreye giriyordu. Bilinçli bir çaba sarf etmeksizin, ister yaprakları hışırdatan rüzgârı ister arıların

ve sivrisineklerin vızıltılarını ister en ufak bir sesin bile duyulmadığı anlarda uzaktaki denizin kulağına ulaşan uğultusunu isterse de ayağının tam altında deliğinin girişini top-rakla tıkayan bir sincabı olsun, bariz sessizlikteki en küçük sesleri bile duyuyordu – bu sesleri duyuyor, ayrıştırıyor ve sınıflandırıyor.

Oğlan aniden dikkat kesildi. Ses, görüntü ve koku onu aynı anda uyardı. Eli arkasındaki yaşlı adama gitti, ona dokundu ve her ikisi de kımıldamadan oldukları yerde kaldılar. Önlerinde, setin üst tarafının öte yanından bir çıtırtı yükseldi, oğlanın bakışları kımıldanan çalıkların üstüne dikildi. Ardından kocaman bir ayı, bir bozayı çıkıverdi, karşısında insanları görünce o da aniden olduğu yerde kalakaldı. Onlardan hoşlanmamıştı, şikâyet edercesine homurdandı. Oğlan oku yaya yavaşıca yerleştirdi, yayı ağır ağır gerdi. Bu esnada gözlerini ayıdan bir an olsun ayırmadı. Yaşlı adam yeşil yaprağının altından tehlikeye baktı ve oğlan gibi o da çıt çıkarmadı. Bu karşılıklı inceleme birkaç saniye boyunca devam etti, ardından ayı artan öfkesini gösterirken oğlan da bir baş hareketiyle yaşlı adama kenara çekilip setin altına inmesini işaret etti. Oğlan yayını gerili halde hazır tuttu ve geri geri giderek yaşlı adamı takip etti. Setin karşı tarafındaki çalılıklardan gelen çıtırtılar ayının gittiğini haber verene dek beklediler. Oğlan patıkaya geri dönerken sırtıyordu.

“Epey büyüktü, değil mi Granser?” diye kıkırdadı.

İhtiyar kafasını salladı.

“Gün geçtikçe daha da irileşiyorlar,” diyerek serzenişte bulundu tiz ve güven telkin etmeyen sesiyle. “Cliff House* yolunda insanın kendi canından endişe edeceğini görecektik kadar yaşayacağımı kim tahmin edebilirdi ki? Ben daha ço-

* San Francisco’da devasa kayalıkların üzerine inşa edilmiş okyanus manzaralı bir lokanta ve park. (ç.n.)

cukken, Edwin, hava güzel olduğunda San Francisco'dan on binlerce erkek, kadın ve minik bebek buraya gelirdi. Ayrıca o zamanlar etrafta ayı falan da yoktu. Hayır, efendim. İnsanlar onları kafeslerde izleyebilmek için para öderlerdi, o kadar nadir görülürdüler.”

“Para nedir Granser?”

Yaşlı adam daha yanıt vermeye fırsat bulamadan oğlan hatırladı ve elini muzaffer bir edayla ayı postunun altındaki keseye soktu, yıpranmış ve kararmış bir gümüş dolar çıkardı. Madeni parayı yaklaştırdığında yaşlı adamın gözleri parıladı.

“Göremiyorum,” diye söylendi. “Bak bakalım tarihini çıkarabilecek misin Edwin?”

Oğlan güldü.

“Sen Koca Granser’sın,” diye haykırdı neşeyle, “her zaman küçük işaretlerin bir anlamı olduğuna inanıyormuş gibi yaparsın.”

İhtiyar madeni parayı yeniden gözlerine yaklaştıırken alışık olduğu hayal kırıklıklarından birini daha yaşadığını belli ediyordu.

“2012,” dedi kulakları tırmalayan bir sesle, ardından garip bir şekilde çenesi açıldı. “Beşinci Morgan’ın Sanayici İşadamları Derneği tarafından Birleşik Devletler Başkanı olarak seçildiği yıldır. Darphane’de basılan son madeni paralardan biri olmalı çünkü Kızıl Ölüm 2013’te başlamıştı. Tanrım! Tanrım! Düşünsene! Altmış yıl önceydi ve ben, o zamanları görüp bugün hâlâ hayatta olan yegâne kişiyim. Nereden buldun bunu Edwin?”

Oğlan, budalaların gevezeliklerini müsamahalı bir ilgiyle dinleyenler gibi dinliyordu ihtiyarı, sorusuna çabucak cevap verdi.